

Нова библиография за разред Trichoptera

Красимир КУМАНСКИ

BIBLIOGRAPHIA TRICHOPTERORUM. A World Bibliography of Trichoptera (Insecta) with Indexes. Vol. I. (1961-1970) by A. P. Nimmo. Pensoft Publishers, Series Faunistica No. 5 (1) Sofia, Bulgaria, 1996. VIII + 597 p. Format 165 x 235. ISBN 954-642-012-3

Почти четвърт век след 15-томния „*Trichopterorum Catalogus*“ (F.C.J. Fischer, 1960-1973) имаме удоволствието да представим първия от четирите планирани тома от A. Nimmo, озаглавени „*Bibliographia Trichopterorum*“. Преди да продължа с неговата анотация, ще изразя увереността си, че тази нова серия, покриваща периода 1961-2000 г., непременно ще се нареди до споменатата 15-томна „Библия“ в библиотеките на всеки специалист и на всеки сериозен институт или факултет по зоология, ентомология, хидробиология и гр. по света.

За разлика от *Каталога*, който е концентриран върху литературата с таксономична насоченост, „*Bibliographia Trichopterorum*“ включва ЦЯЛАТА трихоптерологична научна публицистика; в т. I е обхванат периодът 1961-1970. Неговата задача би могла да се приеме за изпълнена още след първите 75 страници, оформящи глава I - „Литературни източници“, с подредени и номерирани 1357 заглавия. Цялата останала част от тома представлява изчерпателен и разнообразен „пътеводител“ сред цитираната литература. Главата „Индекс“ (470 стр.) е най-интересната и полезна част с широкия си информационен спектър. Там могат да бъдат намерени, първо, имената на всички споменати таксони, вкл. и тяхната субординация; следват най-разнообразни по профил, обем и съдържание научни области и термини, отнасящи се до ручейниците като цяло. Само няколко примера: от биологията на разреда - имаго, ларви, индивидуално развитие, хранене, феромони, фенология, местообитания и пр.; от морфологията - гениталии, мускулатура, сензили, очи, устен апарат и пр. Следват термини от областите, отнасящи се до географското разпространение, палеонтологията и пр., както и най-прости сведения за наличието на фигури, описание на нови таксони, музеини колекции и т.н. С една дума, не е пропуснато никакво сведение, отнасящо се по какъвто и да е начин до разред Trichoptera.

Главният Индекс е последван от три по-малки по обем, но не и по функционалност, допълнения. Апендиц 1 се състои от три части - споменати в главния индекс родове и тяхната принадлежност към съответно семейство; същите родове, групирани по семейства; споменатите видове и тяхната родова принадлежност. В Апендиц 2 са дадени пълните имена на списанията, съдържащи публикации за разреда. Последният, трети Апендиц, предлага имената на всички останали автори на статиите, написани от колективи. ВСИЧКИ термини във ВСИЧКИ раздели са подредени азбучно.

При такъв внушителен обем на събрани и систематизирани сведения наличието на дребни грешки е почти неизбежно. За щастие те са извънредно редки, като ще спомена само някои: илюстрация на популярния израз за слънцето и неговите петна. Така „Schweiz. Z. Hydrobiol., Basel“ не е „...Zeitschrift für Hydrologie...“; оригиналният език на статия N 0666 (стр. 43) е български, а не руски, както се твърди, и т.н. Последният пример потвърждава уместността на апела на Nimmo за изпращане на сепарати от публикациите с цел ограничаване до минимум ползването на реферативни списания, където подобни и други неточности са нерядко явление. Има и единични имена, появили се на две места в една и същ индекс (напр. *Aethaloptera maxima*), незначителни размествания в азбучното подреждане (стр. 586), както и единични печатни грешки.

Удоволствието от представяне на тази великолепна книга се подсилва и от факта, че изтъкнатият канадски учен е доверил публикуването ѝ на издателство Pensoft. И не е сгрешил! Досегашната продукция на това младо издателство недвусмислено доказва ползата от нарушаването на монопола в печатането на научна литература у нас. Стартуващата съвместна издателска дейност на Издателството на БАН и Pensoft дава надежда, че оформителските, неко казано, „неблагополучия“, подбиващи и без това крехкото реноме на родното научно книгоиздаване (нека се задоволим с един само пример - срамното гори за Гутенберг равнище на отпечатване на т. 19, 1988 (!) от иначе претендиращата за престижност монографична поредица „ФАУНА НА БЪЛГАРИЯ“) ще останат само неприятен спомен!